PISA 22 ENSITULOKSIA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

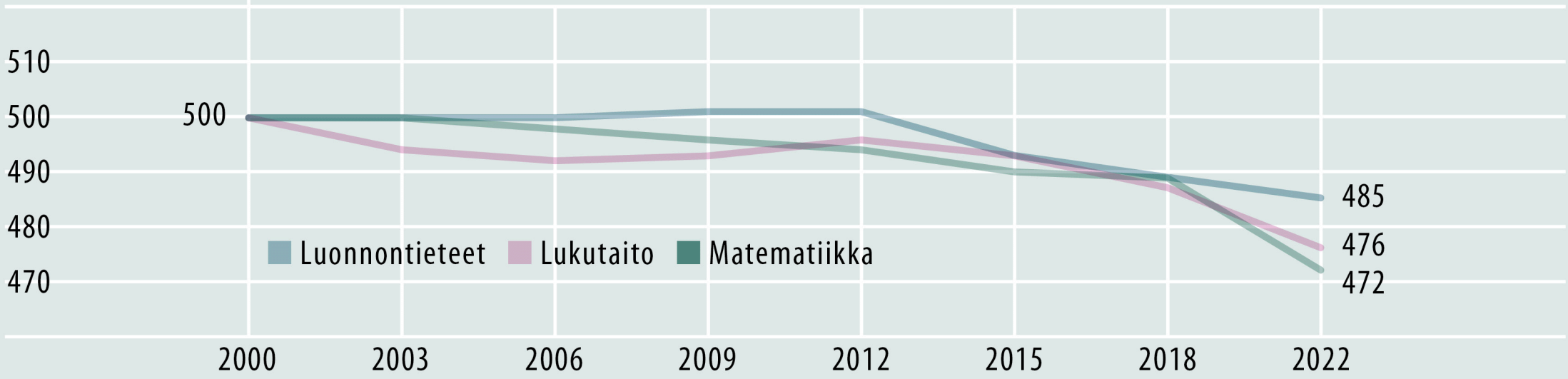
SIVISTYSVSLIOKUNTA 23.1.2024

Arto K. Ahonen
PISAn kansallinen tutkimusjohtaja
Koulutuksen tutkimuslaitos
Jyväskylän yliopisto

PISA 22 ENSITULOKSIA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Keskiarvot OECD-maissa vuosina 2000–2022

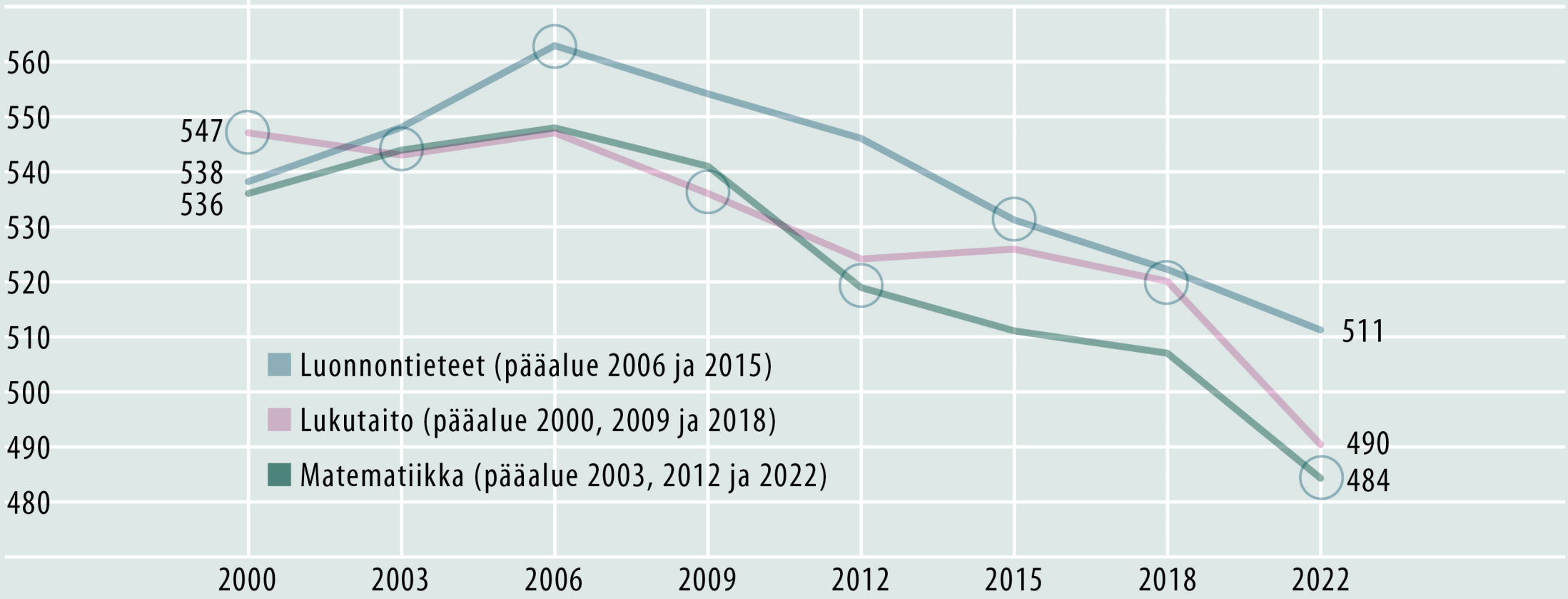
PISA 2022 tutkimukseen osallistuneet oppilaat olivat opiskelleet yläkoulun koronapandemian vaikutuspiirissä.

Osaamisvaje näyttäytyy kaikissa OECD-maissa heikompana osaamisena ja keskiarvon laskuna erityisesti matematiikan osaamisessa ja lukutaidossa.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

PISA22 ENSITULOKSIA

Keskiarvot Suomessa vuosina 2000–2022

Suomalaisten 15-vuotiaiden osaaminen on heikentynyt voimakkaasti vuoteen 2018 verrattuna matematiikka (23 pistettä) ja lukutaito (30 pistettä) luonnontieteet vähemmän, 11 pistettä. Vuoteen 2012 verrattuna matematiikan osaaminen on heikentynyt 35 pistettä, lukutaito 34 pistettä ja luonnontieteet 34 pistettä.

Matematiikan pistemäärien keskiarvot ja keskihajonnat

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

PISA22 ENSITULOKSIA

Maa/alue	Keskiarvo	Keskihajonta	OECD
Singapore	575	103	+
Macao (Kiina)	552	92	+
Taiwan	547	112	+
Hongkong (Kiina)*	540	105	+
Japani	536	93	+
Korea	527	105	+
Viro	510	85	+
Sveitsi	508	96	+
Kanada*	497	94	+
Alankomaat*	493	106	+
Irlanti*	492	90	+
Belgia	489	96	+
Tanska*	489	82	+
Iso-Britannia*	489	96	+
Puola	489	89	+
Itävalta	487	94	+
Australia*	487	99	+
Tšekki	487	93	+
Slovenia	485	89	+
Suomi	**484**	**89**	**+**
Latvia*	483	80	+
Ruotsi	482	96	+
Uusi-Seelanti*	479	99	+
Liettua	475	87	
Saksa	475	95	
Ranska	474	91	
Espanja	473	86	
Unkari	473	94	
OECD-maat	**472**	**90**	
Portugali	472	90	
Italia	471	89	
Vietnam	469	86	
Norja	468	93	
Malta	466	99	–
Yhdysvallat*	465	95	
Slovakia	464	101	–
Kroatia	463	88	–
Islanti	459	88	–
Israel	458	107	–
Turkki	453	90	–
Brunei	442	84	–
Mongolia	425	83	
Kypros	418		
Bulgaria	417		
Moldova	414		
Qatar	414		
Chile	412		
Uruguay	409		
Malesia	409		
Montenegro	406	82	–
Baku (Azerb.)	397	85	–
Meksiko	395	69	–
Thaimaa	394	76	–
Peru	391	78	–
Georgia	390	85	–
Saudi-Arabia	389	66	–
Pohj.-Makedonia	389	83	–
Costa Rica	385	66	–
Kolumbia	383	73	–
Brasilia	379	77	–
Argentiina	378	74	–
Jamaika*	377	71	–
Albania	368	85	–
Palestiina	366	66	–
Indonesia	366	62	–
Marokko	365	63	–
Uzbekistan	364	67	–
Jordania	361	62	–
Panama*	357	65	–
Kosovo	355	62	–

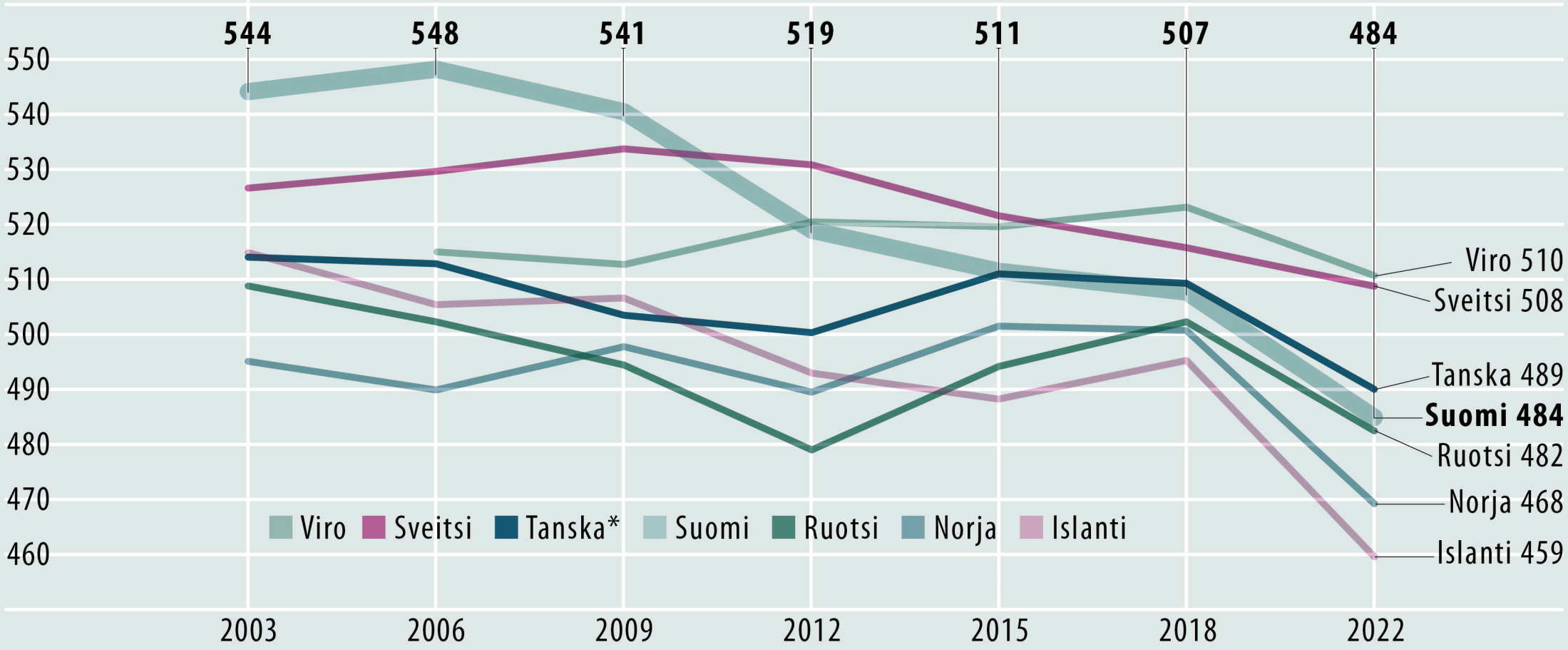
Suomen kanssa samalla tasolla on 11 maata pistemäärillä 479 – 489, OECD maat sijat 8-20. Keskihajonta on OECD-maiden keskimääräisellä tasolla.

* Näiden 12 koulutusjärjestelmän tuloksiin tulee suhtautua varauksella, koska arviointiaineisto ei täyttänyt kaikkia PISAn standardeja. Puutteet johtuivat joko liian korkeasta oppilaiden poissulkuprosentista, liian alhaisesta (<85 %) koulujen osallistumisasteesta tai liian alhaisesta (<80 %) oppilaiden vastausasteesta.

PISA22 ENSITULOKSIA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Matematiikan keskiarvot vuosina 2003–2022 Suomessa ja eräissä vertailumaissa

Luonnontieteiden pistemäärien keskiarvot ja keskihajonnat

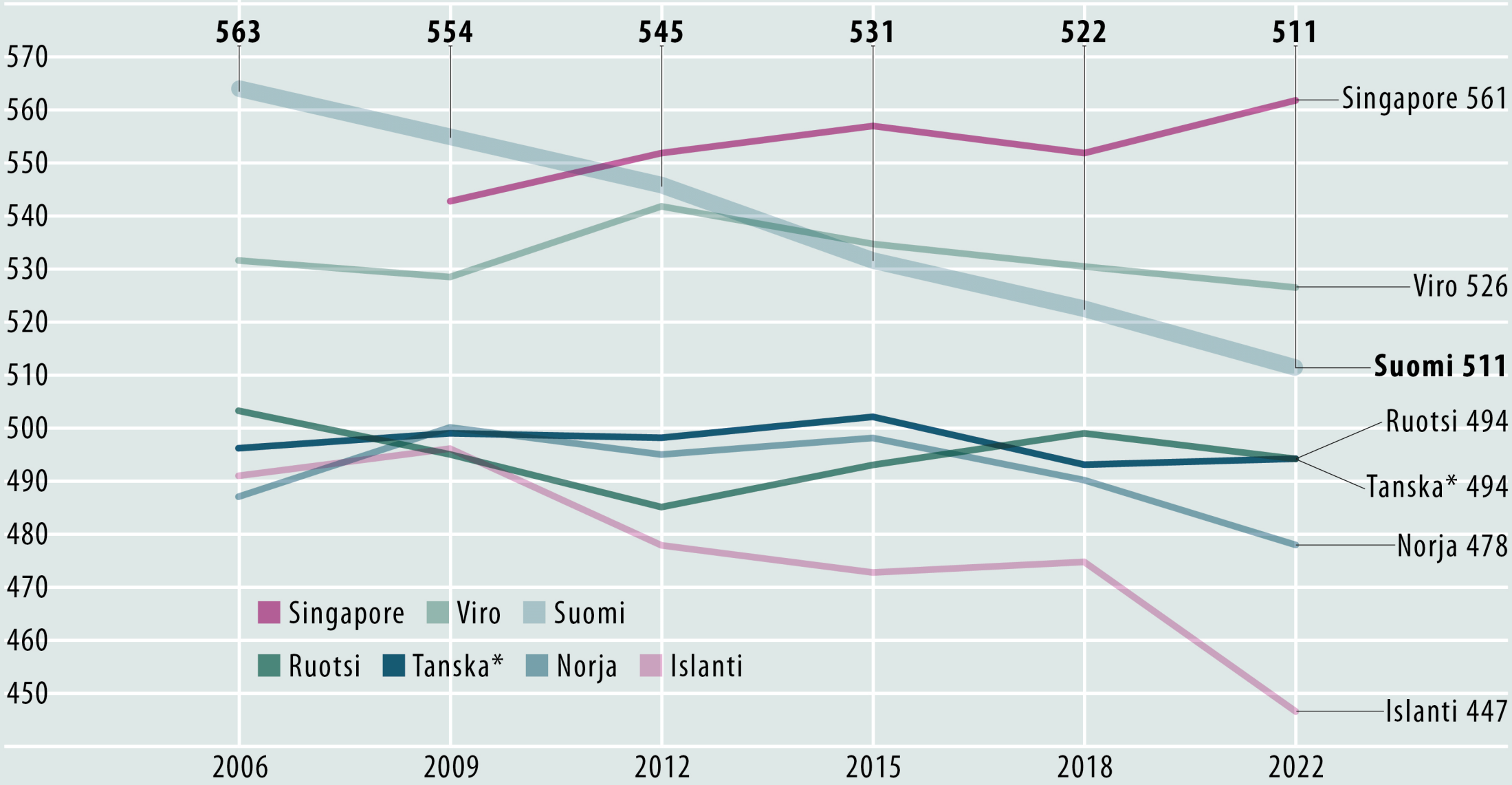
Luonnontieteiden osaaminen on heikentymisestä huolimatta edelleen hyvällä tasolla. Suomalaisten nuorten luonnontieteiden osaaminen on korkeimmalla tasolla Aasian maiden ja Viron jälkeen. OECD maat sijat 4-6.

Maa/alue	Keskiarvo	Keskihajonta	OECD
Singapore	561	99	+
Japani	547	93	+
Macao (Kiina)	543	88	+
Taiwan	537	103	+
Korea	528	105	+
Viro	526	89	+
Hongkong (Kiina)*	520	93	+
Kanada*	515	101	+
Suomi	**511**	**106**	**+**
Australia*	507	109	+
Uusi-Seelanti*	504	107	+
Irlanti*	504	91	+
Sveitsi	503	99	+
Slovenia	500	94	+
Iso-Britannia*	500	104	+
Yhdysvallat*	499	108	+
Puola	499	96	+
Tšekki	498	99	+
Latvia*	494	85	+
Tanska*	494	95	+
Ruotsi	494	108	+
Saksa	492	106	+
Itävalta	491	101	+
Belgia	491	101	+
Alankomaat*	488	112	
Ranska	487	103	
Unkari	486	96	
OECD-maat	**485**	**97**	

PISA 22 ENSITULOKSIA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Luonnontieteiden keskiarvot vuosina 2006–2022 Suomessa ja eräissä vertailumaissa

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

PISA 22 ENSITULOKSIA

Lukutaidon pistemäärien keskiarvot ja keskihajonnat

Maa/alue	Keskiarvo	Keskihajonta	OECD
Singapore	543	106	+
Irlanti*	516	88	+
Japani	516	96	+
Korea	515	103	+
Taiwan	515	105	+
Viro	511	92	+
Macao (Kiina)	510	90	+
Kanada*	507	109	+
Yhdysvallat*	504	111	+
Uusi-Seelanti*	501	109	+
Hongkong (Kiina)*	500	99	+
Australia*	498	111	+
Iso-Britannia*	494	105	+
Suomi	**490**	**104**	**+**
Tanska*	489	92	+
Puola	489	104	+
Tšekki	489	98	+
Ruotsi	487	111	+
Sveitsi	483	105	+
Italia	482	92	+
Itävalta	480	104	
Saksa	480	106	
Belgia	479	105	
Portugali	477	94	
Norja	477	112	
OECD-maat	**476**	**101**	
Kroatia	475	89	
Latvia*	475	90	
Espanja	474	97	
Ranska	474	106	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Unkari	473	101	
Liettua	472	94	
Slovenia	469	97	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–
Alankomaat*	[illegible]	[illegible]	–
Turkki	456	87	–
Chile	448	93	–
Slovakia	447	105	–
Malta	445	111	–
Serbia	440	91	–
Kreikka	438	94	–
Islanti	436	103	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	–
Romania	428	100	–
Ukrainan alueet (18/27)	428	93	–
Qatar	419	106	–
Arabiemiirikunnat	417	125	–
Meksiko	415	84	–
Costa Rica	415	86	–
Moldova	411	87	–
Brasilia	410	100	–
Jamaika*	410	98	–
Kolumbia	409	93	–
Peru	408	91	–
Montenegro	405	89	–
Bulgaria	404	107	–
Argentiina	401	92	–
Panama*	392	94	–
Malesia	388	86	–
Kazakstan	386	82	–
Saudi-Arabia	383	79	–
Kypros	381	108	–
Thaimaa	379	80	–
Mongolia	378	77	–
Guatemala	374	73	–
Georgia	374	83	–
Paraguay	373	83	–
Baku (Azerb.)	365	85	–
El Salvador	365	79	–
Indonesia	359	76	–
Pohj.-Makedonia	359	76	–
Albania	358	80	–
Dominik. tasav.	351	84	–
Palestiina	349	77	–
Filippiinit	347	85	–
Kosovo	342	67	–
Jordania	342	77	–
Marokko	339	76	–
Uzbekistan	336	66	–
Kambodža	329	57	–

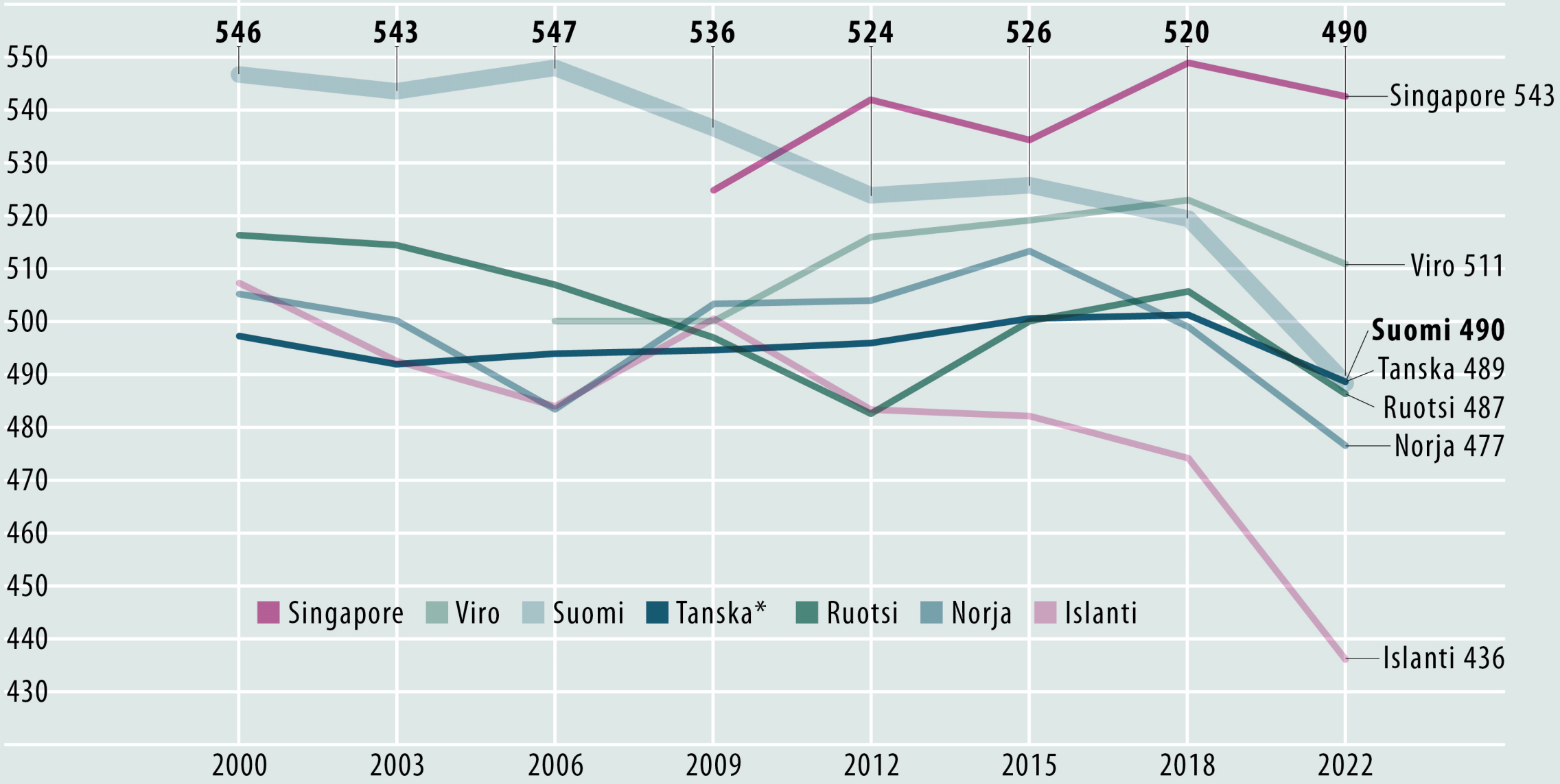
Vaikka suomalaisten nuorten lukutaito on edelleen reilusti OECD:n keskiarvon yläpuolella, on pudotus 490 pisteen keskiarvoon poikkeuksellisen suuri. OECD maat sijat 10-15.

Englanninkieliset maat vertailussa aiempaa paremmin sijoittuneina. Huomio myös * merkinnät.

PISA 22 ENSITULOKSIA

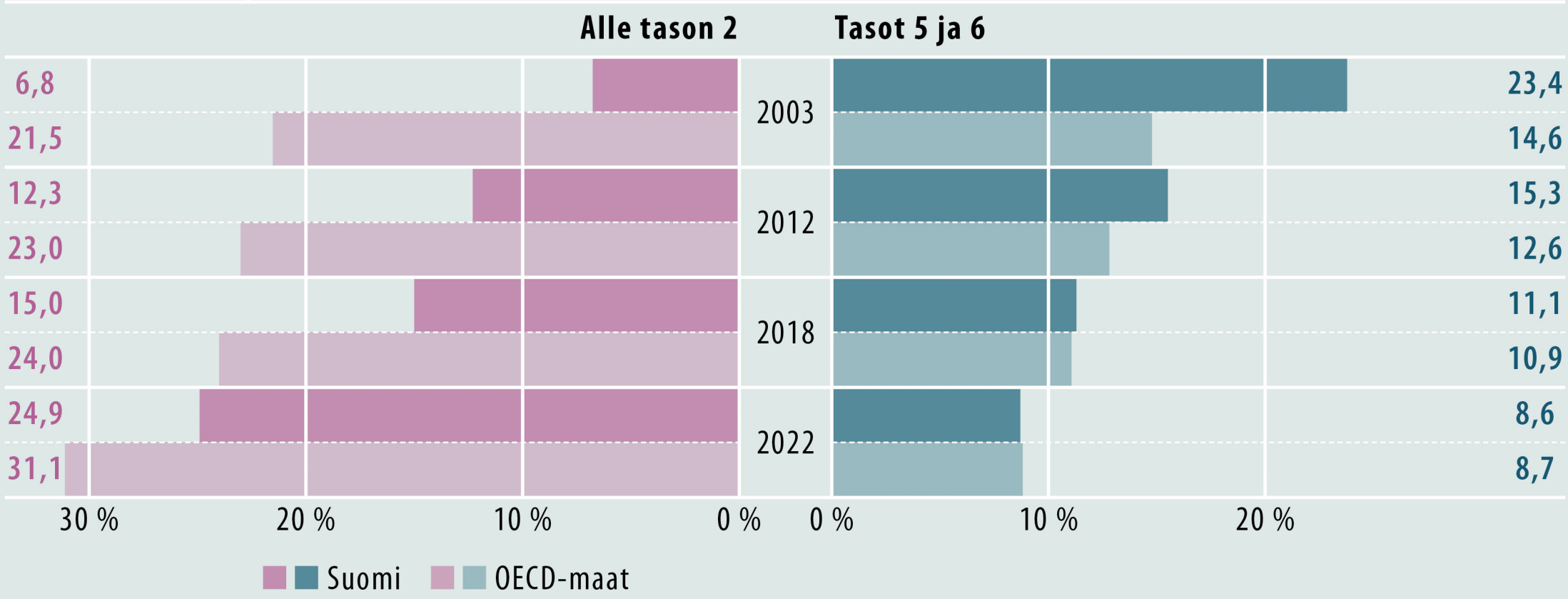
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lukutaidon keskiarvot vuosina 2000–2022 Suomessa ja eräissä vertailumaissa

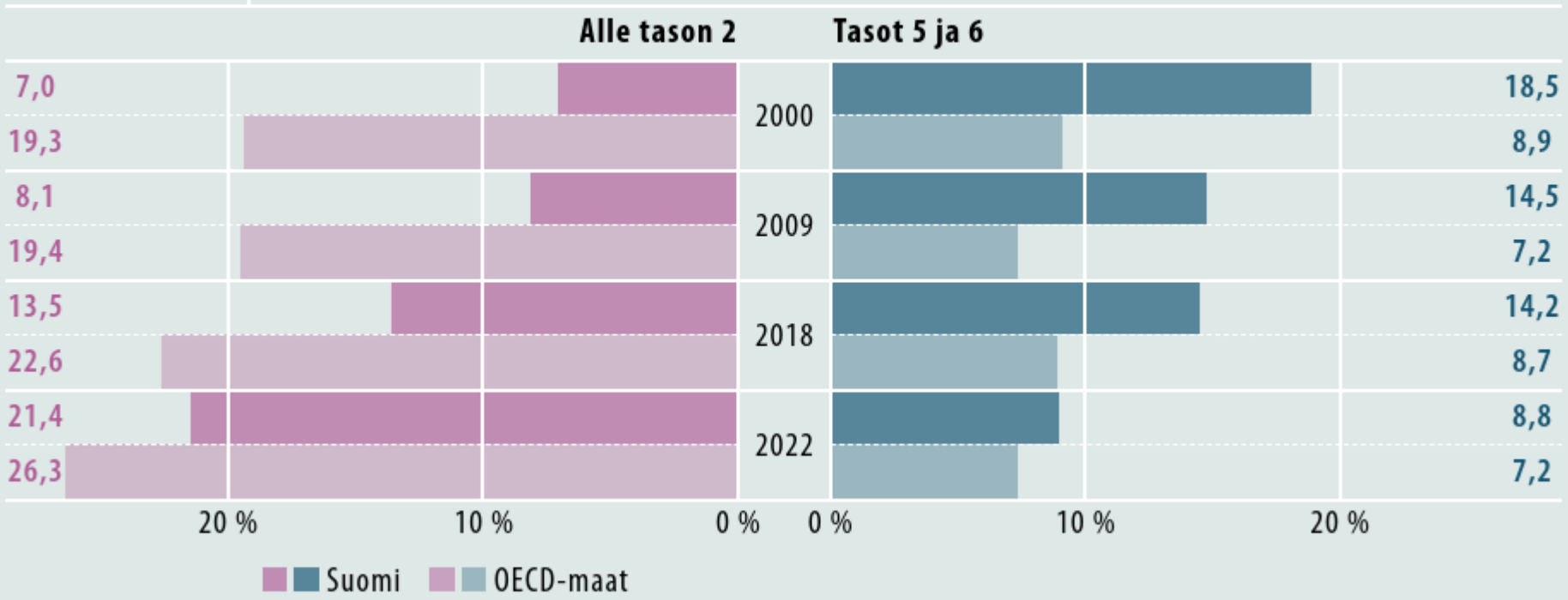

PISA22 ENSITULOKSIA | OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

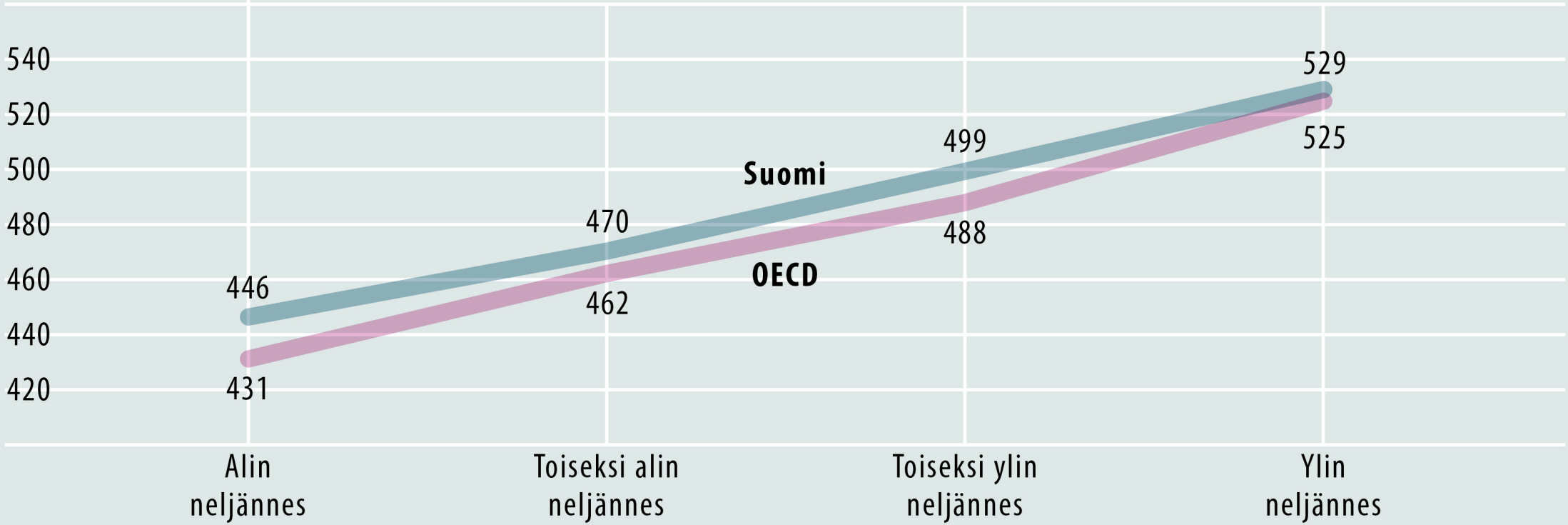
Matematiikassa heikoimpien ja parhaiden osaajien osuudet Suomessa ja OECD-maissa vuosina 2003–2022

Kuvio 2.9 Lukutaidossa heikoimpien ja parhaiden osaajien osuudet Suomessa ja OECD-maissa vuosina 2000–2022

Matematiikan pistemäärä sosioekonomisen taustan (ESCS) mukaan Suomessa ja OECD-maissa

Suomessa ylimmän ja alimman kansallisesti määritellyn neljänneksen keskiarvoero matematiikassa oli 83 pistettä

- lukutaidossa 84 pistettä, luonnontieteissä 89 pistettä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

PISA22 ENSITULOKSIA

Johtopäätöksiä

- Suomalaisten 15-vuotiaiden osaaminen oli 2000-luvun alkuvuosina erittäin korkeasoista
- Osaaminen on heikentynyt kahdessa vuosikymmenessä merkittävästi, yli 50 pistettä ensimmäisestä mittauskerrasta kaikilla PISAn arviointialueilla
- Heikkojen osaajien määrä on kaksinkertaistunut matematiikan ja lukutaidon osalta.
- PISA 2022 kierroksella nähtiin voimakas kansallisen keskiarvon lasku erityisesti matematiikassa ja lukutaidossa

-> Pandemian vaikutus näkyvissä, mutta ei selitä kokonaan

-> Viimeisten arviointien myötä on selvää, että Suomi on menettänyt asemansa huippuosaamista tuottavana koulujärjestelmänä

KIITOS!

arto.k.ahonen@jyu.fi